

שם הפעילות: סיפור של החג – ראש השנה הכותב/ת: ליאור קולודני (עריכה)

שני הסברים:

הנה איפוא נקודת המוצא הסיפורית של החג:

באחד בתשרי מסתיים ומתחיל מחדש מחזור הימים, השבועות והחודשים של השנה. באחד בתשרי דווקא על שום מה? על שום שהוא יום הציין לבריאה, ראשית היות עולם וראשית היות זמן, או לפחות ראשית היות מספר לזמן. בלשון ימינו היינו אומרים, אחד בתשרי הוא "יום-הולדת" לעולם, ואם נקטנו לשון זו נדייק בה. באמת הוא "יום-הולדת", כי מנינו מתחיל לא ביום הראשון לבריאה אלא ביום הששי, שנאמר בו "נעשה אדם...". האחד בתשרי הוא "יום הולדתו" של אדם. אלא שהסיפור ממשיך ואומר כי יום זה שמציינים בו תחילת מעשה בראשית, וביחוד תחילת מעשה אדם, הוא יום-הדין, שבו יושב אלוהים למשפט על כל בני-האדם וחורץ דינם לפי מעשיהם. התוכן החוויתי, הרגשי וההגותי של היום הזה נובע מאותה הנחה שיום ראשית הזמנים הוא יום-הדין.

אליעזר שבייד, מתוך "ספר מחזור הזמנים" (עם עובד 1984, עמ' 52)

ראש השנה ויום הכיפורים

חגי ישראל ברובם הם חגי זיכרון. פרט, משפחה וקהילה נקראים להזכיר ולשחזר בצורה טקסית, אירוע היסטורי משמעותי שקרה בעברנו.

הפרט היהודי נקרא לשאול את עצמו ולחנך את בנו לשאול: מאין באתי, מה מכילה הביוגרפיה שלי? בפסח, בסוכות ובשבועות אנו שואלים: מתי ואיפה נולדתי? במצרים כעבד, ויצאתי משוחרר. הייתי במעמד הר סיני. נדדתי במדבר לקראת הארץ המובטחת, התנחלתי ועיבדתי אדמתה.

אבל לראש השנה ויום כיפור אין היסטוריה, אין זיכרון, אין עבר, אין סיפור, אין דרמה. לכן, לא הזמן, לא הלידה ולא הזהות קובעים את תוכניהם. לא מה קרה בעבר, אלא מה אפשר שיקרה. הפנים והלב מכוונים למימד הזמן - עתיד. שני מועדים אלה שואלים: מה כיוון חייך? כיצד בחרת לחיות? האם יש לך חלום, שאיפה למימוש?

האם יש לך תמונת עולם וחוברתית? מה דמות החברה הישראלית בעיניך? מה פני ביתך ומשפחתך?

אם אתה רוצה ליצור מציאות אחרת, טובה צודקת יותר, זה תלוי בך בלבד. כשאיפתך לשינוי.

כשאיפתך לגאול את עצמך ואת חברתך. זה תלוי בנדר שלך עכשיו, בהווה, אבל פניך אל העתיד.

לפי זה ראש השנה ויום כיפור הם חגים אנושיים ואופטימיים ופניהם אל האדם ותמונת עתידו.

אריה בן-גוריון, בית השיטה